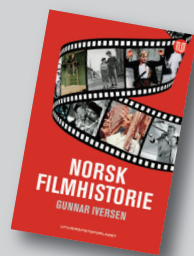

NYE BØKER

Hundre år i stort format

Gunnar Iversen:
Norsk filmhistorie.
Spillefilmen 1911– 2011.
Universitetsforlaget

Norsk filmhistorie er en samlet framstilling av den norske spillefilmens historie, fra produksjonen virkelig startet i 1911 og fram til i dag. Forfatteren gir oss lange linjer, korte glimt, gode analyser og spennende fortellinger fra filmens verden. Vi får innblikk i sjangerutvikling, bransjeutfordringer, filmpolitikk og rammebetingelser – men i denne boka er det filmene selv som spiller hovedrollen.

Forfatteren er professor ved Institutt for kunst- og medievitenskap, NTNU.

Et forskerportrett

Anne Kristine Børresen:
Bergtatt. Johan H.L. Vogt – professor,
rådgiver og familiemann.
Tapir Akademisk Forlag

Johan H.L. Vogt (1858–1932) var i sin tid en av Norges mest fram-tredende vitenskapsmann, og sterkt involvert i utbyggingen av norsk berg-verksindustri. Da han i 1928 trakk seg tilbake fra stillingen som professor i geologi ved NTH, hadde han i nær femti år vært en ledende forsker på sitt område, og undervist flere generasjoner bergverksingeniører.

Denne biografien presenterer Vogts liv og virke i spenningsfeltet mellom vitenskap, industri og et borgerlig familieliv. Den tar for seg hans virke som forsker og forsørger, hans betydning for etableringen av en ny forskningskultur ved universitetet, og sammenhengen mellom forsknings- og utdannings-politikk, næringsutvikling og nasjonsbygging.

Forfatteren er professor i moderne historie ved Insti-tutt for historie og klassiske fag, NTNU.

Norsk musikk i ny ramme

Ingrid Loe Dalaker:
Nostalgi eller nyskaping?
Nasjonale spor i norsk musikk.
Brustad, Egge og Groven.
Tapir Akademisk Forlag

Fram til midten av 1920-tallet var norsk musikkultur sterkt preget av et romantisk og nasjonalromantisk stilideal. Mange unge norske kom-ponister ønsket imidlertid å finne nye uttrykks-måter. De ble konfrontert med utfordringen om å kombinere norsk tonefølelse og samtidens nye stil-uttrykk – som grunnlag for en ny nasjonal musikk.

Denne boka viser hvordan disse ideene kom til uttrykk ved en forening av elementer fra norsk folke-musikk og nyere komposisjonsteknikker. Ved å trekke forbindelseslinjer til ulike sider av norsk kultur og politikk forsøker boka å argumentere for at nye uttrykk for det nasjonale var noe som «lå i lufta» som del av et mer omfattende fenomen og en ny tid.

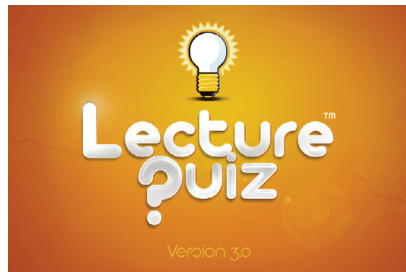
Boka er et resultat av forfatterens postdoktor-pro-sjekt ved NTNU: «Norsk musikk i mellomkrigstiden».

Quiz for klassen

NYTT PRODUKT: «Lag din egen quiz»-programmet LeqturQuiz er utviklet som et undervisningsverktøy. Flere spillere (studenter) konkurrerer om å svare korrekt på spørsmål som kommer opp på en felles skjerm – via fire fargeknapper som de selv kontrollerer. Knappene kan styres enten på mobilen eller på en pc, så lenge den har nett-tilkobling. Læreren kan velge hvilken type konkur-ranseform quizen skal ha, og det er mulig å spille enkeltvis eller i grupper. Ifølge spillutvikler Alf Inge Wang er det bare nettets kapasitet som setter grensene for antall spillere samtidig.

Spillet er ment å gi lærere en mulighet til å variere undervisningen, skape engasjement, og samtidig få statistikk på hva det er studentene husker. Dette gjør verktøyet til både en inspirasjonsfaktor og en evalueringsform. Det skal ikke ta mer enn ti minutter å lære seg spillet og forstå hvordan man lager en quiz.

LectureQuiz er utviklet på NTNUs Institutt for datateknikk og informasjonsvitenskap, og skal komme på markedet i løpet av våren.

50- og 60-tallsboligene må endres

Norske Boligbyggelag har sammen med SINTEF Byggforsk utarbeidet en veileder der borettslag kan finne gode tips om hvordan de kan energieffektivisere og møte framtidens miljøutfordringer. Sammenlignet med det som var tilfelle på 1950-, 1960- og 1970-tallet, har kravene til energieffektivisering og tilgjengelige boliger blitt helt endret, og dagens store utfordring for borettslagene er å oppgradere boligene slik at de kan tilfredsstille kravene fra myndigheter, ivareta miljøhensyn og dekke behovene for et godt hjem.

Norsk satsing på dyp geotermisk energi

Norges forskningsråd bevilger 24 millioner til det fireårige prosjektet NEXT-Drill. Her skal forskere og industriaktører utvikle teknologi og verktøy for å produsere geotermisk varme fra jordens indre. Ekspertgruppen som nå skal utvikle og eksperimentelt utprøve brønn- og boreteknologi, består av forskere fra SINTEF, NTNU, IRIS og Universitetet i Stavanger (UiS). Visjonen er at gruppen skal bli et globalt ekspertsender innenfor boring og brønn for konvensjonell og dyp geotermisk energi.

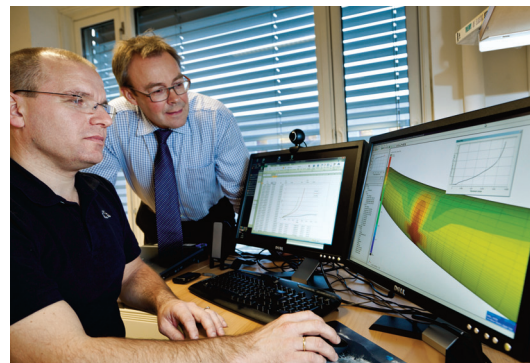

Foto: Morguefile

Sittepinner skal redde hubro

Mange hubroer blir hvert år grillet når de står seg ned på strømstolper. Uglen har nemlig et vingspenn som gjør at den er svært utsatt for strømgjennomgang. Tradisjonelt har isolering av transformatorer, ledninger og isolatorer blitt benyttet for å hindre kortslutningen, men nå har forskere fra Norsk institutt for naturforsk-ning (NINA) og SINTEF utarbeidet egne sittepinner. Rødøy-Lurøy Kraftverk har testet opphøyde sittepinner og sitteavvisere på noen utvalgte stolper, og det ser ut til å fungere godt – både for å hindre strømutfall og for å redde den truede fuglearten.

Foto: Thor Nielsen

Nytt verktøy mot rørbrudd

Mer enn 30 års forskning på bruddmekanikk i SINTEF har resultert i et nytt beregningsverktøy, Linkpipe, for å unngå lekkasjer på rørledninger.

Behovet for slike analyser øker i takt med at det legges rør på stadig dypere vann og i områder med vanskelig topografi. Det vil også øke sikkerheten i forbindelse med analyse av eventuelle skader fra ankere. Programvaren er delvis utviklet gjennom to JIP-er, Joint Industry Project, Fracture Control Offshore Pipeline 1 og 2, med Statoil, andre olje-selskaper og rørleggingskontraktører.

Oscar for superlederforskning

Oppdagelsen av høytemperatur-superledere resulterte i en Nobel-pris i fysikk i 1987. Nå har verden også fått noe å bruke de tapsfrie strømlederne til – takket være de to norske forskerne Magne Runde og Niklas Magnusson ved SINTEF Energi, som onsdag fikk en europeisk «innovasjons-Oscar» for sitt pionerarbeid. Superledende materialer leder strøm helt uten motstand. Men materi-alene må kjøles kraftig ned for å få slike egenskaper. Høy-temperatur-superledere krever mindre kjøling. Ved å ut-nytte slike materialer har duoen utviklet industriproses-ser som sparer energi i kobber- og aluminiumindustrien.

Samarbeid om miljøsertifisering

Norwegian Green Building Coincil (NGBC) og SINTEF har signert en samarbeidsavtale om sertifisering av bygg i henhold til BREEAM-NOR. Målet med avtalen er at BREEAM-NOR skal bli et allment brukt klassifiseringsverktøy i hele Norge, støttet av den markedskraften som NGBC representerer og den akkreditering SINTEF har for sertifisering.

Tester smarte målere

700 husstander i Steinkjer skal teste avanserte avanserte måle- og styringsenheter (AMS-målere) for strøm, som gir dem muligheten til å regulere forbruket time for time og etter den til enhver tid laveste strømprisen. Myndig-hetene har allerede vedtatt at slike målere skal instal-leres i alle norske husstander innen utgangen av 2016. Mellom fem og ti milliarder kroner skal investeres i det som betegnes som «tidenes energirevolusjon». Det nasjonale pilotprosjektet i Steinkjer er et samarbeid mel-lom NTE, Norwegian Smartgrid Centre, SINTEF og NTNU.

Bevegelse gjennom stillhet

KUNSTAKADEMIET VED NTNU: Joakim Blattmann Moldestad er masterstudent og arbeider med lyd, lydinstallasjoner og objekter. En fellesnevner for arbeidene hans er et fortellende element som ofte er fragmentert og oppstykket – altså med en ikke-lineær fortellende tilnærming, der han bygger opp en forventning som ikke innfris. Lyden og fotografiet svarer hverandre, og foregår i et tidsmessig mellomstadium: De utspiller seg i en slags transitt-tilværelse av varierende grad. I fotoet «Deer and Interiors» illustreres dette gjennom de tilsynelatende tilfeldig plasserte gjenstandene som synes å være lagret i denne stuen før de er på vei til sin endelige plassering.

Grei vinkork?

Problemet med korkproduksjon har vært å måle kvaliteten på korken og vite når den er klar for innhøsting. SINTEF har vært med på å lage et digitalisert instrument som gjør det lettere å måle kvaliteten på vinkorker. Forskningsprosjektet endte med opp-retting av et firma (www.coveless.com) i Spania som overtok produksjons-rettighetene og produserte de første instrumentene. I stedet for en om-stendelig prosess holder det å stikke en nål inn i korkbarken – og i løpet av ett minutt får man svar på om korken er ferdig til å høstes.

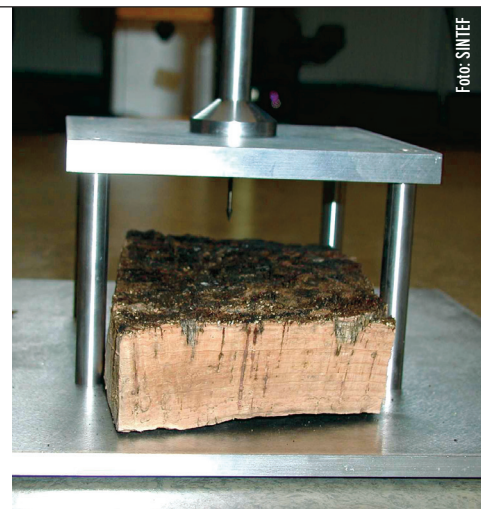

Foto: SINTEF